

अशक्तमिति त्राणायाप्यसमर्थपरंचातीवमन्यमानं क्षत्रियं अशक्तं ज्ञात्वा अपरोहीनोपिशङ्खगृह्णाति अतः शक्तबलेनैव जिता न्यामादीनुलुंध्य तत्तदधिपतिमुखे स्थातव्यं जितं राष्ट्रं सामादिनावशीकर्तव्यमिति शेषः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ लिप्तो विषदिग्धः इषुर्महान्बाणः कर्णोऽक्रजुः प्रतीपकंठकोबाणः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ एतद्विकृत्या जयरूपं असाधून्पि ॥ १६ ॥ १७ ॥

अशक्तं क्षत्रियं मत्वा शङ्खगृह्णात्यथारः ॥ त्राणायाप्यसमर्थं तमन्यमानमतीव च ॥ ५ ॥ युधिष्ठिर उवाच अथ यः क्षत्रियो राजा क्षत्रियं प्रत्युपाव्रजेत् ॥ कथं संप्रति योद्धव्यस्तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ ६ ॥ भीष्म उवाच नैवासन्नद्धकवचो योद्धव्यः क्षत्रियोरणे ॥ एक एकेन वाच्यश्च विस्तृजेति क्षिपामि च ॥ ७ ॥ स च त्सन्नद्ध आगच्छेत्सन्नद्धव्यंततो भवेत् ॥ स च त्ससैन्य आगच्छेत्ससैन्यस्तमथाद्भयेत् ॥ ८ ॥ स चैनिकृत्या युद्धो तनिकृत्या प्रतियोधयेत् ॥ अथ चेद्धर्मतो युद्धेद्धर्मेणैव निवारयेत् ॥ ९ ॥ नाश्वेन रथिनं यायादुदियाद्रथिनं रथी ॥ व्यसनेन प्रहर्तव्यं न भीताय जिताय च ॥ १० ॥ इषुर्लिप्तो न कर्णो स्यादसतामेतदायुधं ॥ यथार्थमेव योद्धव्यं न क्रुद्धो तजिघांसतः ॥ ११ ॥ साधूनां तु यदाभेदात्साधुश्चैव सनी भवेत् ॥ निष्प्राणो नाभिहतव्यो नानपत्यः कथंचन ॥ १२ ॥ भग्नशस्त्रो विपन्नश्च कृतज्योहतवाहनः ॥ चिकित्स्यः स्यात्स्वविषये प्राप्यो वा स्वगृहे भवेत् ॥ १३ ॥ निर्व्रणश्च समोक्तव्य एष धर्मः सनातनः ॥ तस्माद्धर्मेण योद्धव्यमिति स्वायं भुवो ब्रवीत् ॥ १४ ॥ सत्सु नित्यः सतां धर्मस्तमास्थाय ननाशयेत् ॥ यो वै जयत्यधर्मेण क्षत्रियो धर्मसंगरः ॥ १५ ॥ आत्मानमात्मना हतिपापो निरुति जीवनः ॥ कर्मचैतदसाधूनामसाधून्साधूनाजयेत् ॥ १६ ॥ धर्मेण निधनं श्रेयो न जयः पापकर्मणा ॥ नाधर्मश्चरितो राजन्सद्यः फलति गौरिव ॥ १७ ॥ मूलानि च प्रशाखाश्च दहन्समधिगच्छति ॥ पापेन कर्मणा विस्तलब्ध्वा पापः प्रहृष्यति ॥ १८ ॥ सर्वधर्मानः स्तेयेन पापः पापे प्रसजति ॥ न धर्मो स्तीति मन्वानः श्रुचीनवहसन्निव ॥ १९ ॥ अश्रद्धानश्च भवेद्दिनाशमुपगच्छति ॥ संबद्धो वारुणैः पाशैरमर्त्य इव मन्यते ॥ २० ॥ महाहतिरिवाध्मातः सुकृतेनैव वर्तते ॥ ततः समूलोद्दिह्यते न दीकूला दिवद्भुमः ॥ २१ ॥ अर्थेन मभिनिंदति भिन्नं कुंभमिवाश्मनि ॥ तस्माद्धर्मेण विजयं कोशं लिप्सेत भूमिपः ॥ २२ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिपराजयः ० विजिगीषमाणदृते पंचनवतितमोऽध्यायः ॥ ९५ ॥ ॥ ९६ ॥ भीष्म उवाच नाधर्मेण मर्हे जेतुं लिप्सेत जगतीपतिः ॥ अधर्मविजयं लब्ध्वा को नु मन्येत भूमिपः ॥ १ ॥

॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ महाहतिः महान् चर्मकोशः आध्मातो वायुना पूरित इवातिपुष्टः सुकृते सत्कर्मणि ॥ २१ ॥ २२ ॥ इति शांतिपर्वणि राजपः ० नैलकंठीये भारतभावादीपे पंचनवतितमोऽध्यायः ॥ ९५ ॥ ॥ ९६ ॥ ॥ ९७ ॥ नाधर्मेणेति ॥ १ ॥